

DENUCE, Jan Baptist, historicus (Antwerpen 13 maart 1878 - Antwerpen 11 februari 1944).

Doctor in de geschiedenis en de aardrijkskunde (proefschrift in 1904 over Magellaan). Liet een wetenschappelijk oeuvre na van meer dan honderd studies en boeken. Zijn *Geschiedenis van de Vlaamsche kaartsnijkunst* is een standaardwerk. In 1911 adjunct-conservator en op 1 augustus 1914, drie dagen vóór het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog, benoemd tot hoofdconservator van het Plantijnmuseum te Antwerpen, als opvolger van Max Rooses. Sinds 1912 hoogleraar aan de Vrije Universiteit te Brussel.

Zijn naam kreeg weerklank in de V.B., toen Denucé in december 1918 te Antwerpen en te Brussel uit zijn functies werd gezet. Aanleiding daartoe waren zijn handtekening, tijdens de bezetting, op de petitie voor de vernederlandsing van de Gentse hogeschool, zijn intekenen op een dichtbundel van René de Clercq en het houden van een voordracht over de Vlaamse schilderkunst. De gebroedroofde Denucé begon toen een boekwinkeltje en werd de eerste onbezoldigde redacteur van het frontiersblad *Ons Vaderland*. Toen Camille Huysmans in 1925 de kandidatuur van Denucé als stadsarchivaris van Antwerpen voordroeg, verdedigde Frans van Cauwelaert die van Floris Prims, met het gevolg dat beiden werden benoemd. In 1936 werd Denucé bovendien conservator van de musea voor oudheden te Antwerpen, waar hij ook sinds 1933 leraar was aan de rijkshandelshogeschool. Eind 1942 koos men hem tot voorzitter van de Koninklijke Vlaamse Academie voor wetenschappen, letteren en schone kunsten. Toch is de bescheiden, mensenschuwe Denucé na 1918 altijd in de schaduw gebleven. „De toen geslagen wonde bleef schrijven tot het einde toe”, aldus Prims over zijn vrijzinnige collega en vriend. Denucé's laatste rustplaats werd in 1970 van het Schoonselhof verwijderd.

WERKEN: *Vlaanderen door de eeuwen heen*, onder redactie van M. Rooses en J. Denucé (1912-'13, eerste uitgave, p. 47-146);

onder redactie van J. Denucé en J.A. Goris (1932, tweede uitgave, p. 262-324); - *Vlaanderen en de Schilderkunst*, tekst van voordracht gehouden op 18 januari 1918 voor de vereniging Voor Vrede en Vrij Vlaanderen, activistische groep van de Liberale Volkspartij en kies- en propagandavereniging Help U Zelve; - *100 Grootte Vlamingen* (1941, de opstellen daarin over Willem van Ruibroek, Mercator en Max Rooses).

LITERATUUR: F. Prims, *Levensbericht J.B. Denucé*, in *Jaarboek van de Kon. Vl. Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België 1943* (p. 164-171); - *Sterfgevallen, Denucé, Prof. Dr. Jan*, in *Wetenschappelijke Tijdingen*, jg. 3, nr. 3 (maart 1944, kol. 62-63); - *Bibliografie van Prof. Dr. Jan Denucé*, in *Wetenschappelijke Tijdingen*, jg. 9, nr. 4 (april 1944, kol. 86-87); - L. Baekelmans, *Ontmoetingen* (1951, p. 43); - L. Baekelmans, *In de spiegelbollen* (1964, p. 24 en 107); - M.A. Nauwelaerts, *Flandria Nostra*, jg. 3 (1959, p. 233-234).

ALBERT GOOVAERTS